açıklama isteme yazısı ekinde verilen analizlerin buna uyumlu olarak hazırlanmadığı bu durumun idare tarafından tespiti yapılması gereken önemli teklif bileşenlerinin isteklilerce sağlıklı açıklama yapılmasını ve açıklamaların değerlendirebilmesini sağlayacak nitelikte olmadığı sonucunu doğurduğu, dolayısıyla aşırı düşük teklif açıklamalarının sunulmasına ve sunulan aşırı düşük teklif açıklamalarının sağlıklı bir şekilde değerlendirilmesine imkân

bulunmadığı

Toplantı No	: 2020/019
Gündem No	: 58
Karar Tarihi	: 07.05.2020
Karar No	: 2020/UH.I-841

BAŞVURU SAHİBİ:
Stil Trafik İşaretleri San. ve Tic. A.Ş.,

İHALEYİ YAPAN İDARE:
Karayolları Genel Müdürlüğü 6. Bölge Müdürlüğü,

BAŞVURUYA KONU İHALE:
2020/09127 İhale Kayıt Numaralı "Karayolları 6 Bölge Müdürlüğü Dahili Yollarında Yapılacak Yatay ve Düşey Trafik İşaretleme İşlerinde Araç Çalıştırılması" İhalesi

KURUM TARAFINDAN YAPILAN İNCELEME:
Karayolları Genel Müdürlüğü 6. Bölge Müdürlüğü tarafından 24.03.2020 tarihinde açık ihale usulü ile gerçekleştirilen "Karayolları 6 Bölge Müdürlüğü Dahili Yollarında Yapılacak Yatay ve Düşey Trafik İşaretleme İşlerinde Araç Çalıştırılması" ihalesine ilişkin olarak Stil Trafik İşaretleri San. ve Tic. A.Ş.nin 10.04.2020 tarihinde yaptığı şikâyet başvurusunun, idarenin 15.04.2020 tarihli yazısı ile reddi üzerine, başvuru sahibince 20.04.2020 tarih ve 18472 sayı ile Kurum kayıtlarına alınan 16.04.2020 tarihli dilekçe ile itirazen şikâyet başvurusunda bulunulmuştur.

Başvuruya ilişkin olarak 2020/714 sayılı itirazen şikâyet dosyası kapsamında yapılan inceleme neticesinde esas inceleme raporu tanzim edilmiştir.

KARAR:
Esas inceleme raporu ve ekleri incelendi.

İtirazen şikâyet dilekçesinde özetle, idarece gönderilen aşırı düşük teklif sorgulama yazısına, teklifte önemli görülen bileşenlere yer verilmemesine rağmen icabet ettikleri ve açıklama sundukları, buna rağmen açıklamalarının muhtelif gerekçelerle uygun bulunmadığı belirtilmekte ve idare işleminin mevzuata aykırı olduğu iddia edilmektedir.

Başvuru sahibinin iddialarının değerlendirilmesi sonucunda aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir.

Sınır değerin altında kalan ve aralarında başvuru sahibinin de bulunduğu dört isteklinin aşırı düşük teklif sorgulamasına tâbi tutulduğu, başvuru sahibinin açıklama sunduğu, açıklamanın mevzuata uygun bulunmayarak teklifin idarece reddedildiği, diğer isteklilerin ise talebe cevap vermediği görülmüştür.

4734 sayılı Kanun'un "Aşırı düşük teklifler" başlıklı 38'inci maddesinde "İhale komisyonu verilen teklifleri değerlendirdikten sonra, diğer tekliflere veya idarenin tespit ettiği yaklaşık maliyete göre teklif fiyatı aşırı düşük olanları tespit eder. Bu teklifleri reddetmeden önce, belirlediği süre içinde teklif sahiplerinden teklifte önemli olduğunu tespit ettiği bileşenler ile ilgili ayrıntıları yazılı olarak ister.
İhale komisyonu;
a) İmalat sürecinin, verilen hizmetin ve yapım yönteminin ekonomik olması,
b) Seçilen teknik çözümler ve teklif sahibinin mal ve hizmetlerin temini veya yapım işinin yerine getirilmesinde kullanacağı avantajlı koşullar,
c) Teklif edilen mal, hizmet veya yapım işinin özgünlüğü gibi hususlarda yapılan yazılı açıklamaları dikkate alarak, aşırı düşük tekliflerli değerlendirir. Bu değerlendirme sonucunda, açıklamaları yeterli görülmeyen veya yazılı açıklamada bulunmayan isteklilerin teklifleri reddedilir." hükmüne yer verilmiş, takip eden paragrafta Kamu İhale Kurumu'nun bu hususta sorgulama kriterleri belirlemeye yetkili olduğu belirtilmiştir.

Anılan hükme istinaden Kamu İhale Genel Tebliği'nin 79.2.1 maddesinde "Aşırı düşük tekliflere yönelik açıklama istenmesine ilişkin yazıda, isteklilerin yapacakları açıklamalara esas olacak önemli teklif bileşenlerinin, bütün istekliler için aynı unsurlara içerecek şekilde belirtilmesi zorunludur. Aşırı düşük teklif açıklaması sunulması için isteklilere üç (3) iş gününden az olmamak üzere uygun bir süre verilir." yönünde düzenleme yapılarak, idarelere ihale konusu işin yürütülmesinde hizmet sunucusu tarafından yapılacak harcamalardan işin esasını oluşturan kalemlerin sorgulanması imkânı verilmiştir.

İdari Şartname'nin ikinci maddesinde ihale konusu iş, Karayolları 6 Bölge Müdürlüğü Dahili Yollarında Yapılacak Yatay ve Düşey Trafik İşaretleme İşlerinde kullanılmak üzere 2 Adet Boya Tanklı Dolum Kamyonu, 4 Adet Koni Dağıtma Platformlu Kamyonet, 1 Adet Ön Süpürgeli Kamyon Kiralanması Araç Çalıştırılması olarak belirtilmiş, 25'inci maddesinde de;

"25.1. İsteklilerin sözleşmenin uygulanması sırasında ilgili mevzuat gereğince ödeyeceği her türlü ulaşım, sigorta, vergi, resim, harç ve benzeri giderleri teklif edilecek fiyata dahildir.
–
25.3. Teklif fiyata dahil olan diğer giderler aşağıda belirtilmiştir:
25.3.1.
Sözleşmenin uygulanması sırasında mevzuat gereğince yapılacak her türlü ulaşım, vergi, resim, harç giderleri, araç bakım, onarım, yedek parça ve akaryakıt giderleri ile şoför masrafları vb. teklif fiyata dahildir." ifadelerine yer verilmiştir.

İdari Şartname ve birim fiyat teklif mektubundan, işin alts özel iş kaleminden ibaret olduğu, iş kalemlerinin çalıştırılacak araçlara ait sürücü, yakıt ve tüm genel giderleri kapsadığı anlaşılmıştır.

Teknik Şartname'de de araçların, tepe lambası, ledli ve kumandalı mecburi yön tabelası, koni dağıtma platformu vb. ekipman ile donatılması ve giderlerin hizmet sunucusu tarafından üstlenileceği öngörülmüştür.

İdarece sınır değerin altında kalan isteklilere gönderilen aşırı düşük teklif sorgulama yazısı aşağıdaki şekildedir:

"24.03.2020 Salı günü Saat: 10:00'da 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 19. maddesi gereğince açık ihale usulü ile ihalesi yapılan 2020/09127 ihale kayıt nolu "Karayolları 6. Bölge Müdürlüğü Dahili Yollarında Yapılacak Yatay ve Düşey Trafik İşaretleme İşlerinde Araç Çalıştırılması İşi" için kayda alınan ihale teklif dosyanızın ihale komisyonumurca incelenmesi neticesinde; söz konusu iş için teklif etmiş olduğunuz bedelin Kamu İhale Genel Tebliği gereğince aşırı düşük teklif olduğu tespit edilmiştir.

Birim fiyat teklif cetveli içerisinde ÖZEL 1, ÖZEL 2, ÖZEL 3, ÖZEL 4, ÖZEL 5 ve ÖZEL 6 iş kalemlerine yönelik, Özel Teknik Şartnamede ve Birim Fiyat Tariflerinde yapılan açıklamalar doğrultusunda; İdari Şartnamesinde teklif bedeline dahil edilen giderlerin de dikkate alınarak, teklifinize dair belirtilen tüm giderlerin açıklanmak suretiyle ihale komisyonumuza teslim edilmesi gerekmektedir.

–Verilecek hizmetin ve yapım yönteminin ekonomikliği,

–Seçilen teknik çözümler ve teklif sahibinin işin yerine getirilmesinde kullanacağı avantajlı koşullar,

–Teklif edilen işin özgünlüğü,

Hususlarında belgelere dayalı olarak açıklanması gerekmektedir. 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 38. maddesi ve Kamu İhale Genel Tebliği'nin 79. maddesine istinaden yapacağınız analizlerin ve analizlere dayanak teşkil eden bilgi ve belgeler ile proforma faturalar, teklif alma yazıları, yardımcı analizler, maliyet/satış tutarı tespit tutanaklarının (Ek-D.5, Ek-D.6, Ek-D.7) mevzuat çerçevesinde ilgili kaşeli ve imzalı olarak ihale komisyonumuza teslim edilmesi gerekmektedir.

Ayrıca; mevzuat çerçevesinde sunduğunuz belgeleri ve 3. taraflardan alınan fiyat tekliflerini onaylayan meslek mensuplarına (YMM veya SM veya SMMM) ait firmalarca yapılan tam tasdik sözleşmesi veya beyannameleri imzalamaya yetki belgelerinin, sunulması gerekmektedir.

Söz konusu belgelerin 02.04.2020 tarihi mesai bitimine (Saat 17:00) kadar Bölgemiz evrak kaydına teslim edilmesi, belgelerin belirtilen süre içerisinde verilmemesi durumunda ise teklifinizin değerlendirme dışı bırakılacağı hususunda…"

Yazı ekinde tüm iş kalemlerine ait analizlere yer verildiği, analizlerde; 1. Özel Kalem (Koni dağıtma platformlu kamyonet çalıştırılması/akaryakıt/sürücü), 2. Özel Kalem (dolum kamyonu ve forklift çalıştırılması/ akaryakıt, sürücü ve sürücü yardımcısı), 3. Özel Kalem ön süpürgeli kamyon çalıştırılması, akaryakıt, sürücü ve sürücü yardımcısı), 4. Özel Kalem (koni dağıtma platformlu çift kabin kamyonet çalıştırılması, akaryakıt ve sürücü), 5. Özel Kalem (dolum kamyonu, akaryakıt, sürücü ve sürücü yardımcısı), 6. Özel Kalem (ön süpürgeli kamyon çalıştırılması, akaryakıt, sürücü ve sürücü yardımcısı çalıştırılması) girdilerine yer verildiği görülmüştür.

Bu bağlamda, aşırı düşük teklif sorgulama yazısından işe ilişkin tüm giderlerin açıklamaya konu edilmesi gerektiği anlaşılırken, yazı ekinde yer alan analizlerin araç, sürücü ve akaryakıt giderlerine hasredildiği görülmüştür.

Başvuru sahibinin teklifinin değerlendirme dışı bırakılmasına ilişkin gerekçelere bakıldığında, sigorta giderine ilişkin belgeye sigorta şirketinin genel/bölge müdürlüğünden alınan teyit yazısının eklenmemesinin açıklamanın reddi sebepleri arasında gösterildiği, diğer bir deyişle idarenin incelemesini aşırı düşük teklif sorgulama yazısı ekinde yer verilen analizlerle sınırlı tutmadığı ve doküman kapsamındaki tüm giderlerin açıklanması yönünde gerektiği yönünde işlem tesis ettiği anlaşılmıştır.

İdarelerce düzenlenen aşırı düşük teklif açıklama talebi yazısında, önemli teklif bileşenlerinin belirlenmesi idarenin takdir yetkisi kapsamında olmakla birlikte, işlemin tesisinde 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Aşırı düşük teklifler" başlıklı 38'inci maddesinde yer alan hükümler ile Kamu İhale Genel Tebliği'nin "Hizmet alımı ihalelerinde sınır değer tespiti ve aşırı düşük tekliflerin değerlendirilmesi" başlıklı 79'uncu maddesinde yer alan açıklamalar uyarınca, teklifte önemli olduğu tespit edilen maliyet bileşenlerine net şekilde yer verilmesi ve istekllilerin yapacakları açıklamalara esas olan bahse konu önemli teklif bileşenlerinin, bütün istekliler için aynı unsurları içerecek şekilde belirtilmesi gerekmektedir. Yukarıdaki paragrafta yapılan tespit doğrultusunda, aşırı düşük teklif açıklama talebi yazısında teklife ilişkin tüm giderlerin açıklanmasının talep edildiği, açıklama isteme yazısı ekinde verilen analizlerin buna uyumlu olarak hazırlanmadığı bu durumun idare tarafından tespiti yapılması gereken önemli teklif bileşenlerinin istekllilerce sağlıklı açıklama yapılmasına ve açıklamaların değerlendirebilmesini sağlayacak nitelikte olmadığı sonucunu doğurduğu, dolayısıyla aşırı düşük teklif açıklamalarının sunulmasına ve sunulan aşırı düşük teklif açıklamalarının sağlıklı bir şekilde değerlendirilmesine imkân bulunmadığı anlaşılmıştır.

Netice itibarıyla, idarenin aşırı düşük teklif açıklama talebinin kamu ihale mevzuatına uygun yapılmadığı anlaşıldığından, idare tarafından teklifte önemli olduğu tespit edilen maliyet bileşenlerinin açık ve tereddüde mahal vermeyecek şekilde belirlenerek, aşırı düşük teklif sorgulamasının yeniden yapılması gerektiği sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, 4734 sayılı Kanun'un 65'inci maddesi uyarınca bu kararın tebliğ edildiği veya tebliğ edilmiş sayıldığı tarihi izleyen 30 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemelerinde dava yolu açık olmak üzere,

Anılan Kanun'un 54'üncü maddesinin onbirinci fıkrasının (b) bendi gereğince düzeltici işlem belirlenmesine,

Oybirliği ile karar verildi.